

תזריע מצורע (455)

תזריע

וּבֶן יוֹנָה אוֹ תֹר לְחֻטָּאת (יב. ו)

כותב על כך בעל הטורים: בכל מקום מקדים תורים לבני יונה חוץ מכאן, לפי שאינו מביא אלא אחד, שאם ימצא יונה לא ייקח תור, לפי שבן זוגו של תור מתאבל עליו. פירוש הדברים: דרך התור להתאבל ולהצטער על בן זוגו כשלוקחים אותו ממנו. ולכן עדיף לקחת בן יונה מאשר תור, כי בלקיחת התור מצטער בן הזוג שנשאר; ואם כן, מדוע בדרך כלל כן מקדימה התורה תורים לבני יונה?

כי יש לשים לב לכך, שבשאר קרבנות העוף חוץ מיולדת, הכלל הוא שמביאים שני עופות מאותו מין וכשלוקחים שני עופות, לא מתעוררת בעיית ההפרדה, כי יכול לקחת את העוף ובן זוגו, וכך לא מתאבל בן הזוג הנשאר; ולכן יש להעדיף תורים, שהם מין משובח יותר; אך ביולדת, כאן הרי מצווה התורה להביא רק עוף אחד. וכשלוקחים עוף אחד ומשאירים את האחר, יש להעדיף לקחת בן יונה, כי תור כאמור מצטער על בן זוגו שלקחוהו. והרבה יש להתעורר, כי אם עדיף להביא קרבן פחות ערך מאשר לצער תור, קל וחומר כמה יש לנו להיזהר שלא לצער בני אדם.

רב בידרמן ב"באר הפרשה"

פֶּהֶק הוּא פְּרַח קָעוֹר טְהוֹר הוּא (יג. לט)

צריך להבין לשם מה צריך להראות לכהן "פֶּהֶק" שאין בו טומאה כלל, זאת ועוד הרי פשיטא דאירי גם בת"ח שאף הוא מצווה בזה להראות הבהקות לכהן, דאילו איירי במי שאינו יודע לא היה צריך קרא להורות שיצטרך לשאול, אלא ע"כ גם בת"ח איירי. ואף שאולי ישנו חילוק, דכשיטהר הכהן את הבהק יטהר בסמוך למחיה, ועוד ישנן כמה קולות שיש מבהק, משא"כ כשלא ראהו הכהן יהיה דין הבהק כדין בשר שאין בו הקולות, אמנם לא משמע שבשביל זה יובא לכהן. ונראה שהאדם צריך להרגיש כי כל שינוי הוא עונש מהשי"ת על חטא כלשהו, ובכללו גם שינוי כזה שאינו לצער גדול כדוגמת ה"פֶּהֶק" שהוא טהור, ולכן צריך גם הוא לילך אל הכהן משרת השי"ת, כדי שילמד ממנו איך להיטיב דרכיו ולעבוד את השי"ת בזהירות וזריזות בתורה ומצוות ה', וכמו שנועדו הכהנים לכך שנאמר (דברים לג, י) "יורו משפטין". וחס ושלום לו לאדם לבעט ביסורין לומר שלא איכפת לו שאז הוא ח"ו יצטרך ליסורים גדולים מזה, וכדאיתא (קידושין כ.) בעושה סחורה בפירות שביעית.

ספר "המאור בשם רב משה פיינשטיין זצ"ל"

וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא (יג. מה)

חז"ל אמרו (חולין עח.) וטמא טמא יקרא צריך להודיע צערו לרבים ורבים מבקשים עליו רחמים. למה דוקא במצורע נאמר כן, בפרט הרי פרש"י על הפסוק "וישמע אלקים את קול הנער" (בראשית כא, יז) מכאן שיפה תפלת החולה מתפלת אחרים עליו והיא קודמת להתקבל. אלא אמרו בזוהר הקדוש שלכן נקרא המצורע מוסגר, יען סגורים לפניו שערי תפלה, נמצא שאינו יכול לבקש רחמים על עצמו, לכן יודיע צערו לרבים אשר המה יבקשו עליו רחמים.

ספר "גידיל תורה"

מצורע

זאת תהיה תורת המצורע (יד. ב)

דקדקו המפרשים על תיבת "תְּהִיָּה" שהיא אך למותר, וכמו שנאמר להלן (טו, לב): "זאת תורת הנֶזֶב" (עי' באלשיך הק'). אלא, אמרו רז"ל (במדב"ר ז, א) שבשעת מתן תורה נתרפאו הכל ממומין ומצרעת, עד שעשו את העגל וחזרו למכתם. ולפי זה יובן למה כתיב: "זאת תהיה תורת המצורע". דהיינו. תהיה לעתיד. לאחר מעשה העגל כשחזרו למומם, מה שאין כן בזב, שלא מצינו שנתרפאו מזיבה בשעת מתן תורה, וממילא היתה שייכת בהם טומאה זו אפילו מיד אחר שניתנה תורה, על כן כתיב: "זאת תורת הנֶזֶב". ספר "עלים לתרופה"

וְהוּבָא אֶל הַפֶּהֶן. וְיָצָא הַפֶּהֶן (יד. ב. ג)

אם יצא הכהן אל המצורע מחוץ למחנה, מהו איפוא פירושו של והובא אל הכהן? ברם, הרי ידוע כי המדבר לשון הרע על חברו, נוטל הלה את כל תורה והמצוות של המדבר עליו. זהו שמרמז כאן הכתוב: "זאת תהיה תורת המצורע": זה סופה של תורה זו תורת המצורע, אשר דיבר לשון הרע, "וְהוּבָא אֶל הַפֶּהֶן". הובאת לזכותו של הכהן, כלומר הצדיק שעליו דיבר רעה: שכן על-פירוב מדברים לשון הרע על הצדיקים, מנהיגי הדור, שנקראים בשם כהן.

מענינה של תורה בשם כתב סופר

שְׁתֵּי צַפְרִים חֵיּוֹת טְהוֹרוֹת (יד. ד)

כתב הכלי יקר, המצורע מביא שתי צפרים, כי לאדם יש שני מיני דיבור: אחד שהוא דיבור אסור והאחד דיבור שהוא מצווה עליו. הדיבור האסור, כגון לשון הרע, מסומל על ידי הצפור שמפטטת ללא הרף, ושוחטים אותה על כלי חרס על מים חיים, להודיעך שאם המצורע הוא עם הארץ שאין תקנתו רוח נשברה, יש לו דין כלי חרס שאין לו תקנה כי אם בשבירה. ואם תלמיד חכם הוא, יעסוק בתורה שנמשלה למים חיים, לכך נאמר על

מים חיים. ומטעם זה נאמר חמש פעמים 'זאת תורת' בענין המצורע, לומר לך שהעוסק בחמשה חומשי תורה ניצול מן הצרעת הבאה על לשון הרע. ואת הצפור החיה, הצפור החיה מרמזת להתעסקות ודיבור בתורה ותפילה המרוממים את האדם כארו, אך גם לזה צריך לצרף את שני תולעת ואזוב המורים על ההכנעה והשפלות, להורות שגם כשמתעסק בדברי תורה, יהיה לו לב נשבר ונדכה.

ספר "ילקוט מאיש לרעהו"

לומדי התורה אינם צריכים לחשוש ממחלות מדבקות וְהִזָּה עַל הַמְּטֵהָר (י.ד.)

ב"משך חכמה" מצאנו דבר מופלא בענין הטעם שהכהן אינו צריך לחשוש מהתדבקות בצרעת, למרות שהנגעים היא מחלה מדבקת. וכך הוא כותב: ענין הנגעים הוא מסתרי תורה, אשר הטומאה והטהרה תלוי בכהן. אמנם יש לאמר דהנה הנגעים היא מחלה המתדבקת עד שאמרו במסכת כתובות (עו:) שלא הכניסו אוהל של בעלי ראתן, ולכן טמא טמא יקרא, וההתעסקות במצורע הוא ענין מסוכן, וצריך לכך השגחה נפלאה פרטית, אשר העוסק יינצל מזה, ויהיה נבדל אשר אליו לא תדבק הנגע. לכן בחרה התורה זה בכני אהרן אשר נבדלים משאר ישראל, ומושגחים בפרטיות יותר, וכמו דכתיב ויבדל אהרן להקדישו קודש קדשים. מזה נלמד פרק מוסר שלומדי התורה המשקיעים ראשם ורובם בתורת השם, ודומים לשבט לוי, אין להם לחשוש מהתדבקות. **רב זילברשטיין שליט"א בספרו "עלינו לשבח"**

וְצִוָּה הַפֶּהֶן וְחִלְצוּ אֶת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר פָּהֶן הַנֶּגַע וְהִשְׁלִיכוּ אֹתָהֶן אֶל מַחוּץ לְעִיר אֶל מְקוֹם (י.ד.מ.)

כתוב במשנה (נגעים פי"ב מ"ו): מכאן אמרו אוי לרשע ואוי לשכנו, שאם כותל מפסיק בין שני בתים, ונראה נגע בכותל לצד בית זה, בעל הבית אחר הסמוך לו צריך להטפל עמו דכתיב "וחלצו את האבנים" לשון רבים. ביאר בספר "עיני שמואל" (על אגדות הש"ס): כתב מהר"ם חאגיז בהקדמת ספרו "שתי הלחם": הקב"ה בגודל חסדו, לא דן את האדם לפי מעשיו בלבד, אלא קודם שיגמור דינו דן תחילה גם בצער שיגיע לבניו ולבני ביתו, האם ראויים הם לכך או לא. ואם מצאם ראויים לכך דן את בני המשפחה הרחוקים יותר האם ראויים לצער זה. ואח"כ דן את שכניו, ואח"כ את כל בני עירו. ואח"כ את כל העולם כולו, האם מגיע להם לסבול צער כתוצאה מגזר דינו בבית דין של מעלה, ואם אכן בניו בני משפחתו שכניו בני עירו והעולם ראויים לכך, אזי גוזר על אדם זה ליענש. וזה כוננת חז"ל: "אוי לרשע ואוי לשכנו", מזה שהשכן גם משתתף בצער על הרשע, ואיה מוכחת שגם הוא ראוי לצער זה, דאילו לא היה ראוי, שכנו הרשע לא היה נענש.

ספר "אוצרות התורה"

הלכה ספירת העומר, ספק אם ספר

מי שנסתפק אם ספר העומר בלילה הקודם, וביום הקודם לא נזכר מספירת העומר כלל, סופר בברכה מטעם ספק ספיקא, שמא באמת ספר העומר בלילה הקודמת, ואם תמצא לומר שלא ספר, שמא הלכה כדעת ר"י בעל התוספות, שכל לילה ולילה מצוה בפני עצמה היא. ונוסף על זה שיש לנו דעת הרי"ף והרמב"ם והראב"ה דסבירא להו שעיקר מצות ספירת העומר גם בזמן הזה מדאורייתא, וספיקא דאורייתא לחומרא. אם הוא מסופק אם ספר בלילה הקודם את המספר הנכון או לא (ולא ספר ביום את המספר הנכון), יוכל לספור מכאן ואילך בברכה.

ספר "חזו"ע יו"ט" (עמ' 71)

ל"ו)

פתגם: חיוך קטן, אושר גדול.

פתגם חסידי

חקירה: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (אחר ברכה שאינה צריכה)

תיקון לברכה לבטלה שע"י זה כבר אינה לבטלה, או תשובה על העבירה (אך א"א לתקן) (מנחת אשר שמות ל. ב: מחלוקת טור ושולחן ערוך)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: שמחת אב ותוגת אב

רב בישראל הסביר את הפסוק במשלי: "בן חכם ישמח אב ובן כסיל תוגת אמו". לכאורה נשאלת השאלה, מה ראה שלמה המלך לייחס את הבן החכם לאביו ואת הבן הכסיל לאמו, ולא להיפך? ברם, חכמינו אמרו: "ברא כרעא דאבוה", הבן דומה בתכונות אופיו לאביו, ולכן בן חכם הוא שמחת אביו, כי הוא מעיד עליו שגם הוא חכם, אבל בן כסיל מעיד על אביו שגם הוא כסיל, וזוהי, איפוא תוגה גדולה לאם, שיש לה שני כסילים בביתה!..

ספר "חוד וחלק"

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה: יוסף דוד בן ליאל, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצוס, הרסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוח, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אזיזה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג. **זיווג הגון:** שרה זסוזן אנדרה בת דומיניק רינה, יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה. **הצלחה רבה בכל:** נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. **לעילוי נשמת:** קלוד שלמה בן ז'רמן רבקה, ראובן בן פנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מורים משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, נסים חי הוברט בן ג'ולי, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מול אדסה בת גבי זוגונה, אברהם בן אסתר, יהודה יוסף בן רחל

יוסף גרמון כולל עקס לע בען

לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:

germon73@hotmail.fr

ניתן למצוא את העלון

www.kollel-aixlesbains.fr